

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A jövő szabadelvű miniszterium.

Budapest, január 2.

A míg Ő Felsége, legalkotmányosabb királyunk a személyi kérdést el nem döntötte, hogy t. i. az új miniszterium vezetésére nézve államférfiaink közül kit ajánlkozzon meg királyi bizalmával, addig elég, a személyi kérdés taglalásától függetlenül, a tárgyalagos politikai mozzanatok megbeszélése, a melyek a kormányválság megoldására nézve döntök. Tárgyalagosan és konkrét politikai hatalmi tényezőképp erre nézve mindenekelőtt döntő a szabadelvűpárt tántoríthatlan egyetértése. A leendő döntést, mint már korábban irtuk, azért is kell ez egyetértésben keresni s lehet megtalálni, minthogy a legmagasabb királyi bizalom változatlanul a szabadelvűpárt felé fordul, mert éppen a szabadelvűpárt, gyakran a saját népszerűségének veszélyeztetése mellett, mindig a korona legmagasabb intenczióinak értelmében, a magyar állam és a monarchia alapvető törvényét, a 1867. kiegyezést hű állhatatossággal védelmezte. Nagy elégtel reánk nézve, hogy a szabadelvűpárt egyik legkitünőbb és a jövőben is vezérszerepre hivatott tagja, Wlassics Gyula, Bánffy Dezső báró képviselőházi elnökhöz a szabadelvű párt nevében intézett új évi üdvözlő beszédében ugyanezeket a dologi tekintetben döntő szempontokat juttatta érvényre. Wlassics Gyula, a szabadelvű párt megbízásából, ezt a világos, a legközelebbi jövőre is irányadó programját a szabadelvű pártnak oly ékesszólással fejtette ki, hogy általa egy új szabadelvű miniszterium alakításának bizonyossága

felől az egész országban több világosság és megnyugvás terjed el.

Wlassics Gyula, igen helyesen és találóan, úgy jellemzi a szabadelvű politikát, mint ama kitartó, céltudatos és elvű munkát, a melylyel megteremtettük a modern Magyarország alapjait. Erről a szimbólumról ragyog le a mi dicsőségesen uralkodó, legalkotmányosabb királyunk glóriája is. Egy új szabadelvű miniszterium alakítására nézve a fundamentális program, a szabadelvű párt szónokának eme nyilatkozatában van: *»pártunknak a jövő irányát az eddig követett szabadelvű politika zavartalan folytonosságához való törhetlen ragaszkodás szabja meg. A mely kormány ezt a politikai irányt követi, azt a kormányt mi is hűen támogatjuk, mert mi alapvető elvek körül csoportosultunk.«* Epp így egyetért minden elfogulatlan politikus a szabadelvű párt nevében tett következő nyilatkozattal is: *»... csak a szabadelvű irány követése mellett tudtuk és tudjuk megvédeni e századnak egyik legbölcsebb és legnagyobb politikai alkotását, a kiegyezés alaptörvényeit, a melyhez mi minden utógondolat nélkül ragaszkodunk és a mely a mi állami létünk, továbbá a monarchia állásának egyik leghatalmasabb biztosítéka.«*

Ebben a politikai kardinális pontban van a korona szándékainak és nézeteinek összhangja a szabadelvű pártnak egész államsfenntartó és a monarchia érdekeit is mindig megóvó munkaprogrammával. Ez a fő oka annak is, hogy Ő Felsége legmagasabb bizalma az összes miniszteriumokban az utolsó évtizedek alatt történt

sok személyváltozás folyamán miért maradt meg folyton az 1867-iki kiegyezésért minden körülmények közt helyt álló szabadelvű párt számára. Eppen manap szerencsés körülmény ez, a mely a legelőnyösebben fogja egy új miniszterium megalakítását befolyásolni.

Hogy az ország mennyire rá van utalva a szabadelvű párt egyetértésére, azt maga Apponyi Albert gróf, a nemzeti párt vezére, bizonyította be ismét megczáfolatlanul új évi proklamációjában, midőn ő ebben a kritikus időben sem tudott más kisegítő eszközt, mint régebbi beszédeinek rövidege által kitűnő, kivonatos ismétlését, melyben az intranzigens negáció speciális személyes programjához önönmagát elszigetelő állhatatossággal továbbra is ragaszkodik.

A jól megérdemelt hálás elismerés ama szavait, melyeket Wlassics Gyula a szabadelvű párt nevében a képviselőház elnökéhez, Bánffy Dezső báróhoz intézett, egész Magyarországon fenntartás nélkül jóváhagyni és őszintén helyeselni fogják nemcsak a szabadelvű párt, hanem a többi pártok tagjai is. Bánffy Dezső báró érdemeinek minden személyes hízélgéstől teljesen ment őszinte elismerésére mi sem tudunk jobb és szebb kifejezést a szabadelvű párt új évi szónokának, — az igazságnak megfelelő — következő szavainál: *»Valóban nem tudjuk, hogy államférfiai tevékenységed melyikével szereztél fényesebb érdemeket a haza körül, csak azt tudjuk, hogy mindenkor és mindenütt, példás önzetlenséggel, férfiúi tehetséged egész erejével és a »vir integer« teljes kötelesség-*

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Nyelvemlékeink a könyvnyomtatás koráig.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —
„Latinate feleym sumtuchel.“

A m. tud. akadémia nagy és áldásos munkát végezett, midőn legrégibb irott nyelvemlékeinket közzé tette. Hazafiságunkra sohasem volt nagyobb szükség, mint épen ma, mikor oly eszmék ellen kell harcolnunk, melyeket őseink még nem ismertek. Sőt talán mulasztásnak is tudhatnók be nekik, hogy nem gondoltak eléggé a magyar nemzet erősítésére. De a tények megczáfolnak bennünket; határjáró leveleink, közközben torgó szertartás könyveink arról tanuskodnak, hogy a törvénykezés a egyház nyelve a magyar volt, nő szerzetek tagjai pedig kizárólag csak is magyarul olvashattak, miután nem ismerték a hivatalos latin nyelvet. A nemesi jogok is csak erősítették a nemzet testét; szóval a magyar állam erejének alapja abban keresendő, hogy őseink nagyon is fentartották és növelték a magyar jellegét.

A fentebbi gyűjtemény az ismeretes halotti beszéddel kezdődik, ezt követi a Königsbergi töredék, legrégibb verses maradványunk. Ezután következnek a beszéd-irodalmunk legrégibb kísérletei: a Besztercei és Schlägli Szójegyzék, a legutolsó a mohácsi vész idején készült Katalin legenda. Huszon-

nyolcz értékes nyelvemlék van közzételve; de nagy részt mellőzve vannak mindazok, melyek eddig már tudományosan megvitattak voltak. Mutatványul közlök egy párt, melyek Arad, illetőleg Zaránd megyei vonatkozásuk, ezen kívül Dragffy Mária kelengye lajstromát 1516-ból.

A legrégibb magyar nyugtatóvány VÉR ANDRÁS MENEDÉKLEVELE. Tartalma következő: „En VÉR ANDRÁS adom én kezem írását, hogy adós volt volna énnekem Erdőhegyi Balázs száz forinttal Szikudvarnak (zalog) zálogosság (a) szerint és az száz forintnak huszát megadta; a husz forintról én VÉR ANDRÁS tellyes menedéket adtam ez Erdőhegyi Balásznak. Adatott Jenőben kiskarácsony estin 1493. Eunek másját Erdőhegyi Balásznak adtam.“

VÉR ANDRÁS II. Ulászló udvarnoka volt; az 1504-ben kelt nyelvemlékeken MURONYI RAK nevezni magát s nevével a XV. század utolsó három évtizedéből való okiratokban gyakran találkozunk. A menedéklevélben előforduló három helység nevével aradmegyei embernek magyarázni fölőslages.

Az Országos levéltárnak legrégibb eredeti magyar oklevele, melyben Dóczy Ferencz kötelezi magát, hogy a nádornak egy paplant ad, ha Dienesy Tamással és atyafiaival folyó perét kedve szerint intézi el. Bizonyosan igen értékesnek kellett annak a paplannak lennie, hogy a nádor uram magát vele így kötelez-

vényyszerűleg lekényerőztette. A szöveg következőleg hangzik:

„En Ferencz Dóczy adom emlékezetre, hogy én fogadtam adnia nádrespán uramnak egy paplant ilyen ok alatt a szerzés alatt: hogy a minemű perin én vélem vagyon Dienesy Tamásnak, az váradi lektornak és az ő atyafiainak Zádorlaka és hozzája tartozó völgygyel — ki Zádorlaka most én kezemnél vagyon — azt ő kegyelme nádrespán uram vélek megszerzi és engemet én akaratom szerint vélek megszerződtet. Kiről meg es fogadok hitemre, hogy ha az én akaratom szerint ő kegyelme engemet vélek megszerződtet, az tellyül mondott paplant Mendel kezébe adom, ki most az zsidóknak előtekjárójok. Hol pedig ő kegyelme én akaratom szerint meg nem szerzenéje és engemet ő vélek, az fellүүл megmondott peresekkel meg nem szerződtetne én akaratom szerint, tehát ő kegyelmének semmiyel ne tartozzam. Ki levél költ tizenegyezer szüz napján (okt. 21) ezer ötszáz tizeneggy esztendőbe.“

A gyászos emlékü mohácsi ütközet előtt két nappal, a mohácsi mezőn írta Dragffy János végrendeletét; reánk nézve azonban érdekesebb leányának Máriaának kelengye lajstroma, mely fogalmat ad ezen korbali főuraink vagyoni állapotáról, mely valóban fejedelmével vetekedett; a gyűjteménybe fölvevett lajstrom következő:

tudásával dolgoztál imádott hazánk közjávára.

Épp ily helyes a rendkívüli érdemek elismerése, szívélyes hangsúlyozása, amelyeket Bánffy Dezső magas, befolyásos állásában a szabadelvű párt körül szerzett és amelyeket teljes mértékükben csak az ismer, aki a magyar politika leginternebb, legfontosabb döntő eseményeit ismeri. Ezért örök emlékezetre méltók a következő, Bánffy Dezsőhöz intézett szavak: »Megtörhetlen bizalmad a szabadelvűség diadala iránt új erőt öntött a csüggedésbe, bátrabbá tette a nemzetet és lelkesebbé a lelkesedést.« Valóban csaknem észrevétlenül, dicsőséget soha sem keresve fáradozott Bánffy a szabadelvű eszmék győzelmeért és épen válságos időkben tett legtöbbet, aminek elismerése éppen most, nézetünk szerint is, a hála elutasíthatatlan kötelessége.

A kormányválság.

— Legújabbak. —

A helyzet nem fejlődött. Ismertető jelei mindenben ugyanazok, a melyekről eddig beszámoltunk.

Héderváry gr. horvát bán az érintkezést a szabadelvű párttal főtartotta s tegnap óta is több kiváló politikai férfival beszélt.

Az ellenzéki pártok és pártonkívüliek teljesen passzív magatartást tanúsítanak.

Mindenki a király megérkezésétől várja a helyzet tovább fejlődését.

A legközelebbi audienciára meg fognak hivatalni:

Szlávy József, Széll Kálmán, báró Bánffy Dezső és Khuen-Héderváry Károly gróf horvát bán, vagyis az a négy személyiség, a kiknek nevei a válság alatt, mint miniszterelnök-jelöltek hosszabb vagy rövidebb időre forgalomba hozattak és kétségtelen, hogy ezek közül fog az új kabinet-elnök kikerülni és pedig minden valószínűség szerint a horvát bán személyében.

A király különben a négy napig tartó koronatanácsból sajátkezűleg készített jegyzeteket és azokat kiadta a kabinetirodának összeállítás végett.

Bizonyos az, hogy a király a döntést ehó 5-én, még pedig tisztán a saját belátása szerint fogja eszközölni, abba sem közvetve, sem közvetlenül nem lesz befolyása senkinek sem.

Gróf Khuen-Héderváry Károly horvát bán tegnap is, mint Budapestre érkezése óta minden nap, megjelent és igen hosszasan időzött a szabadelvű párti körben, a mi a párt tagjai előtt már azért is föltűnő dolog, mert a bán más alkalmakkor, midőn a fővárosban tartózkodott, igen ritka vendég volt a pártkör falai között.

Ugy a bán, mint a kik mellette hangulatot csinálnak, a pártnak számos tagjával beszélgettek a politikai helyzetről. Nyilatkozataikból kitűnik, hogy Khuen-Héderváry gróf hajlandó ugyan elvállalni a kabinetalakítással való esetleges megbízatást, de csak abban az esetben, ha meggyőződik róla, hogy a párt őszintén, minden utógondolat nélkül hajlandó őt támogatni.

Mint a „Neue Freie Presse“ jelenti, csakis a hét végén várható annak eldöntése, kit fog ő felsége a kabinetalakítással megbízni. Bánffy báróról a nevezett lap szerint azt beszél, hogy megbízatása esetén már készen volna miniszteri listája. Khuen Héderváry gróf pedig, aki az utolsó napok óta a kombinációk előterében áll, valószínűleg arra használja a szünetet, mely ő felsége elutazása folytán beállott, hogy különféle politikussal érintkezésbe lépjen. A szabadelvű párt vezérszónokai egészen tisztán és félreérthetetlenül állították föl tegnap a párt program követeléseit. Ezek: az egyházpolitikai akció teljes befejezése, az egyházpolitikai törvények loyális keresztülvitele, ragaszkodás az 1867-iki kiegyezéshez és a közigazgatás államosítása. Az a kormány, mely a szabadelvű párt támogatását biztosítani akarja magának, kénytelen lesz ezeket a pontokat elfogadni.

Bécsből sürgönyzik a Pesti Hirlapnak, hogy ott még egyáltalán nem tartják befejezett dolognak, hogy Héderváry-Khuen grófnak sikerülnie fog a kabinet megalakítása. Azt hiszik, hogy csak úgy fog megbízatni a kabinetalakítással, ha előzetesen bizonyosságot szerez magának arról, hogy e föladatnak meg tud felelni.

Rendesen jól értesült körökben azt vélik, hogy a mennyiben Héderváry-Khuen gróf nem boldogulna, Kállay Benjamin fog megbízatni, a kit már többször emlegettek.

A községi törvényjavaslat.

— január 3.

A Hieronymi belügyminisztersége alatt készült községi reformtörvénytervezet, mely most már eredeti szövegében aligha kerül a képviselőház elé, a M—g hire szerint könyvárúsi uton jelenik meg. A javaslatnak ily körülmények közt csak elméleti értéke van. Bizonyos tekintetben érdekes azonban a javaslatnak azon intézkedése, mely a helyi autonóm föladatokat az állami föladatoktól elválasztja. Az erre vonatkozó részek következők:

A község a következő ügyekben határoz és intézkedik:

a) a községi kötelekkel összefüggő ügyekben, nevezetesen a községi terület, a lakhatás és a választó jog fölött határoz;

b) rendelkezik a község vagyonával;

c) intézi a községet mint jogi személyt és a községi lakosokat közösen érdeklő gazdasági és közművelődési ügyeket;

d) gondoskodik a községi utcákról és a község határában levő azon utakról, melyek sem állami, sem törvényhatósági kezelésben nincsenek,

e) intézi a helyi rendészetet;

f) gondoskodik a községi iskolákról és más rokon intézetekről;

g) gondoskodik a szegényekről;

h) gyakorolja mindazon jogokat és teljesíti mindazon kötelességeket, melyek a községeket törvény szerint megilletik;

i) minden föladatok teljesítése céljából pénzübeli és természetbeli szolgáltatásokat állapíthat meg.

A község az előző szakaszban felsorolt ügyekre vonatkozó határozatait és szabályrendeleteit választott közegoi által hajtja végre.

A közigazgatás egyéb föladatai (állami föladatok) a községekben a következők:

a) a rendőrhatalóság gyakorlása;

b) a közadók kivetésére és behajtására vonatkozó teendők ellátása;

c) a véderőt illető ügyek ellátása;

d) az egészségügyi igazgatás;

e) a községi bíraskodás;

f) intézkedés a gyámsági ügyekben;

g) intézkedés a népoktatási ügyekben.

Azon községek melyek a közigazgatás összes teendőit saját választott tisztviselők által látják el, mezővárosoknak, azon községek pedig melyekben a 38. §-ban felsorolt közigazgatási föladatokat állami tisztviselők látják el, falvaknak nevezetnek.

A község előjárósága áll:

I. Mezővárosokban:

a) polgármesterből;

b) legalább két tanácsbeli előjáróból;

c) az adóosztóból;

d) az adószedőből; ha pedig a mezőváros és egyenes államadója meghaladja a 15.000 forintot, adópénztárnokból;

e) a közgyámból.

„Ezeröttszázhatvanhat. Az Mária asszonynyal adott marhának számának registroma.

Egy nása, kiben egy rózsá diamant vagy, egy smaragd, egy gyöngyszem, két rubint rózsá.

Más nása, egy rózsá diamánt, egy leán, három gyöngyszem, egy smaragd, két rubint gyöngyös levegővel.

Harmadnása, egy saffil, egy jáczinkt, három rózsá gyöngy, két rózsá rubint, egy leán és egy férfi az nászában, gyöngyes levegővel.

Nyakára való gyöngyöt ötvenkettőt.

Egy aran nyakbavető, köves, kiben hat bolaz vagy, hat saffil, egy jáczinkt, ötvenkét gyöngyszem, egy arany függő rajta, kiben egy balaz. (világosabb rózsaszínű mint a rubin) vagy, két rubint, egy öreg saffil, két gyöngyszem, egy öreg ametiszt, két kisebb ametiszt.

Egy arany kereszt, kiben négy rubint, egy diamant vagy.

Egy kis aran láncz. Egy aran gyűrűt, kiben vagy rakott diamántal Mária. Harmad aran gyűrű, kiben két hegyes diamant vagy. Egy rubint aran gyűrű. Egy smaragd gyűrű. Egy aran gyűrű, kiben egy emberfő vagy. Egy parta-ő, ezüst, kiben nyolc gíra. Egy mosdó, kiben kilenczedfél gíra, medenczéiben ismét kilenczedfél gíra vagy.

Más mosdó, kiben nyolczadtél gíra vagy, medenczéiben hét gíra vagy. Nyolc

tál, kiben negyvenötödfél gíra vagy, harminczhat nehezék hián. Tíz tányér, tíz gíra. Huszonöt kalán, kinek nyolc aranyos, kiben öt gíra vagy tizenöt nehezék hián. Két gyertyatartó egy gíra. Egy öreg selleg, kiben harmadtél gíra. Egy aranyos kupa, kiben öt gíra vagy. Más aranyos kupa, kiben tizenkét nehezék hián hat gíra. Harmad kupa, hatodfél nehezék hián hat gíra. Negyed kupa öt gíra tizenkét nehezék. Ötöd kupa négy gíra, tizenkét nehezék hián. Hatod kupa négy gíra tizenkét nehezék. Egy öreg gyöngyes párta. Egy gyöngyes hajnyomtató. Egy gyöngyes fűtő. Három öreg majez (arany paszománt). Egy gyöngyes fűtő. Négy gyöngyes párta. Négy aranyos majez.

Egy veres atlaçz gyöngyes szoknya. Egy szederjes bárson gyöngyes szoknya. Egy veres aranyos atlaçz szoknya feketivel peremezett. Egy zöld tábid szoknya. Egy két kamoka szoknya. Egy skarlát szoknya. Egy sárga szoknya posztó. Egy zöld aranyos nyuszt suba. Más, zöld aranyos nyusztzal bélelt. Egy zöld aranyos hölgy suba. Egy két aranyos bárson, emelkedett hölgygel bélelt. Egy veres atlaçz suba, pegyvettel bélelt. Egy veres, atlaçz suba, pegyvettel bélelt. Egy veres aranyos bárson köntes. Más veres aranyos bárson köntes. Egy zöld aranyos köntes. Egy ágyban: egy atlaçz mádrácz testszin. Egy velen mádrácz. Két tafota fõal tindõklõ. Két tafota vankos. Egy veres, aranyos bár-

son paplan. Egy derékal. Egy veres aranyos bárson köntes.

Más ágyban: egy atlaçz mádrácz violaszin. Egy velen mádrácz. Egy derékal. Egy tafota fõal. Két tafota vankos. Egy paplan két futatól csenált. Aranyos vankos ketõ. Két derékal-hio kamoka. Két aranyos atlaçz tőzött paplan. Ez két ágyhoz tizenkét lepedõ. Tizenkét abrosz. Tizenkét keszkenõ. Harmincznyolc aranyos csáhol (ing). Négy olasz posztó szoknya, sárga leánynak. Négy zöld szoknya, purgamál Négy pegyvemál suba. Négy új szõnyeg. Két aranyos fõfadél.

Johannes Dragffy
manu propria.

Ime közéletünk emlékei; mily értékes lehet az a könyv, mely a magyar nyelv e becses emlékeit tartalmazza, mennyi tanulság rejlik bennök, valóban érdemes volna, hogy az ifjúság mint bibliát olvassa, mert nagyon sokat lehet belõle tanulni, a mi legfontosabb meggyõzõdhetik, hogy a legrégibb nyelvemléket minden nehézség nélkül megérti az ember, az az õseink készen hozták magukkal nyelvüket, készen, nem mint a többi európai nyelv, mely a középkorban éite gyermekkorát; ezért nem olvadt be a magyarság a meghódított népekbe.

LAUKÓ ALBERT.

II. Falvakban: a) a községi bíróból; b) helyettes bíróból; c) legalább két előjáróból; d) azon falvakban, melyeknek évi kiadása számadások utolsó öt évi átlaga szerint meghaladja az évi ötszáz forintot, a községi pénzkészletből.

Városi közügyek.

Folytatolagos sorrendje

az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1895. évi január hó 9-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

13. A tiszti ügyész jelentése Argyelán Mihálylyal, Buvár Mihálylyal, Burián Arszával, Brán Györggyel, German Manóval, Illin Miklóssal, Jovanov Györggyel, Katity Mladeával, Sági Mihálylyal, Stefanov Oresztival, a városból haszonbérbevett 5-5 hold föld haszonbérlete iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában.

14. A tiszti ügyész jelentése Vékony Imrével 2 hold, Fekete Józseffel 6 hold városi föld bérlete iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

15. A tiszti ügyész jelentése özv. Buchwald Ödönné jelenleg férjezett Nagel Gyulánával 169 négyszögölnyi városi utcza terület adás vétele tárgyában kötött szerződés jóváhagyása iránt.

16. Halász József és Viduleszk Miklós temető örök fizetés javítási kérvénye.

17. Pénztári vizsgálati jegyzőkönyv.

18. A tanács jelentése Molnár József, Vodioska Mária, Vollák József, özv. Hinner Györgyné Pakurár Pál, Steinfer József, Juhász István, Kotsis Lajos, Somogyi Istvánné, Bettenbacher György, Prolich Lőrincz, Petrik János, Primixi Péter, Edvi Illés László, Teffner Ignác, Madár András, Nachtnébel Ödön és az aradi kereskedelmi testület által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában.

19. Az aradi Kölcsey-Egyesület kérvénye 1895-ik évben megtartandó nemzeti ünnepek költségeinek fedezésére 100 frt segély utalványozása iránt.

20. A tanács jelentése a közegészségügyi bizottság javaslataira a kerületi orvosok működési körletének és lakó helyeiknek megállapítását tárgyozó hatósági szervezeti szabályrendelet 48-ik §-ának módosítása iránt.

21. A tanács jelentése Krebsz Antal, Basch József dr. Grossmann Jakab és Pospischl Mária által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában.

22. Nyugdíjbizottság véleményes jelentése Klaity János utegyengető végkielégítése iránt.

23. U. a. jelentés Horváth János rendőr végkielégítése tárgyában.

Arad, 1895. január 3.

Kiadta:
INSTITORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 748.6 milliméter, délután 2 órakor 747.9 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 8.4, délután 2 órakor C° — 1.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor D. 5. Felhőzet: reggel borult, délután borult, havaik. Csapadék az utóbbi 24 órában: 12 milliméter hó.

II. Kimutatás

az új évi üdvözlőteknek az árvahátszlop javára való megváltásáról.

Az arad-csanádi egyesült vasúti kizsugatószágnak 16 sz. ivén: Nachtnébel Ödön 5 frt, Boros Béni 5 frt, Hegedűs László 5 frt, Szathmáry János 1 frt, Vas Gusztáv 1 frt, Kovács 1 frt, Révész Adolf 5 frt, Kádas Antal 1 frt, Bohus László 5 frt.

Az aradi ipartestület 22. sz. ivén: Nikolics Péter 2 frt, Müller József 1 frt, Agry L. Elemér 1 frt, Mihalik József 1 frt, Berán Antal 1 frt, Schönwald Noé 1 frt, Ráth Lajos 1 frt, Gorszó és Társa 1 frt, Kohn József 1 frt, Joannovits Antal 1 frt, Hoffman Viktor 1 frt, Lénárth Imre 1 frt, Bozsik György 1 frt, Millig Mátyás 1 frt, Donn Konstantin 1 frt.

A gáji kapitány 6. sz. ivén: Neumann Testvérek 10 frt, Braun Ede 1 frt, Fuchs Ignác 1 frt, Szalai Soma 1 frt, Suchi József 50 kr, Szilka János 50 kr, Röder Adolf 1 frt, Kohn László 2 frt, Ungurán János 50 kr, Frantsély Albert 50 kr, Schwartz János 1 frt, Spádi Maró 50 kr, Első aradi gyártelep részvénytársaság 3

frt, Dáni János 50 kr, Herl Imre 2 frt, Nagy Antal 1 frt, Gyömbér Péter 1 frt, Jost József 10 kr, Farkas Samu 40 kr, Gidali Dávid 20 kr, Schönberger Mihály 50 kr, Madarász Antal 2 frt, dr. Horváth János 2 frt, Radován Döme 1 frt, Szuchy Károly 1 frt.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható.

— Január 4. —

Boros. — Hó. — Fagy.

A t. cz. hirdető közönségünk becses figyelmébe.

Előfizetőink száma utolsó időben, főleg az új évben oly nagy mérvben szaporodott, hogy kiadóhivatalunk indítatva érezte magát a hirdetői árakat a megjelenő lappéldányok szám-arányában felelni. Egyszeri hirdetésnél ezután petite soronként 10 krt, következő közléteknél 8 krt számít a kiadóhivatal.

Evi hirdetés megállapodás szerint.

HIREK.

Január 4. Péntek. Róm. kath. naptár: Titus. — Protestáns naptár: Titus. — Görög-keleti naptár (december 23.): Krét. 40 vértanu. — A nap két 7 óra 50 perczkor, nyugszik 4 óra 20 perczkor.

Szabadságharcol emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10-12 óráig, délután 2-5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8-4 óráig és pénteken 11-12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 7. Az aradi és temesmegyei gardák értekezlete Mezőhegyesen.

Január 9. Aradváros köztörvényhatósági bizottságának rendes havi közgyűlése délután 4 órakor.

Január 12. Menyecske-bál Schór Albert vendéglőjében.

Január 14. Aradmegye első évnegyedves közgyűlése.

Január 16. Aradmegye és Aradváros közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 9, illetve délután 4 órakor.

Január 20. Az aradi könyvtárművelés tanácsvitalma „Fehér kereszt” szálloda nagytermében.

— A hivatalos lapból. A király dr. Bernáth Géza szegedi ítélőtáblai tanácselnököt a szegedi ítélőtáblához elnökké nevezte ki. — Zsáros Lajos nagybecskereki, Megyeri Géza nyiregyházi és Muskó Sándor szegedi törvényszéki elnökek pedig a kuriai bírói címet és jellegét adományozta.

— Új járásbíró. Mint a hivatalos lap tegnap megjelent számában olvassuk, a király Babó Iván aradi kir. járásbírósi albirót az aradi járásbíróshozjárásbíróvá nevezte ki. A népszerű, köztisztelőben álló bíró ezen örvendetes előléptetéséhez mi is őszintén gratulálunk.

— A „Kölcsey egyesület” felolvasásai. A Kölcsey egyesület felolvasásainak második cyclusát nem holnap — hanem az azután következő szombaton kezdi meg. A rendezőbizottságot e változtatásra az birta, hogy Nagyváradon e hó 5-ére Iványi Ödön síremlékére ünnepélyt hirdet több fővárosi író s a közreműködők közt Delli Emma is ott van, a kinek nálunk Kóbor Tamás „Fifi asszony első sötéte” című monológiát kellene elmondania. Egyébként az időjárás is oly zord, hogy a rendezőbizottság a műsor megváltoztatása helyett inkább egy héttel arrább tolja az egész sorozatot.

— A járványok új éve. Arad közegészségügyi tekintetekben igen előkelő helyet foglal el a nagy városok között. A fertőző betegségek terjedésének lehetőleg útját állja. Az új év a legkedvezőbb viszonyok közt köszöntött be, csupán a kanyaró mutatkozik nagyobb számban, s már tegnapig tízezer egy esettel jelentkezett.

— Udvari gyász. Ő Felsője II. Ferencz szicíliai király elhunyt alkalmából deoz. 31-től január 20-ig terjedő udvari gyászt rendelt el. A szokásos udvari gyászjelentés tegnap érkezett le a hatóságoknak a kabinet-irodától.

— Egy hatalmas munka. Tegnap jelent meg az aradi kereskedelmi és iparkamara jelentése a kerületét képező Arad-, Békés-, Csanád- és Hunyadmegyének, továbbá Arad városának általános gazdasági, kereskedelmi, ipari, és forgalmi viszonyairól 1893-ban. Az óriási könyv 260 oldalra terjed s minden irányban alaposan és körülményesen tájékoztat tárgyról. Marschall Lajos kamarai titkár állította össze, a ki ugyancsak derekas munkát végzett, míg a rengeteg anyagot ily szakértelemmel s könnyen áttekinthető csoportosítással feldolgozta. A könyv első sorban szól az általános gazdasági helyzetről, a mely maga egy nagy gondal elkészített, önálló tanulmány. Hangsúlyozva van ebben Aradon egy közraktári vállalat létesítése, mely a hanyatlásnak indult gabonakereskedelemre nagy fontossággal bírna. Szól a tervbe vett cukorgyári szövetkezetről s általában, széles alapokra fektetett szemlélet tart a gazdaság minden ága felett. Felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy a rendelkezésére bocsátott eszközökkel fogantatva veendő telepítések első sorban a békés- és csanádmezei földnélküli munkásokra legyen tekintettel, hogy az Alföldön az agrárszocializmus metelye kiirtassék. Attér aztán a gyorkménésvideki szőlőoltványtelep ismertetésére, ezzel kapcsolatban a szőlő és bortermelésre stb. Ipari viszonyainkban pangást konstatál a jelentés. Az a kis lendület, mely itt-ott rövid időre mutatkozott, csakhamar elenyészett. A kisipar helyzete nem javult, dacára annak, hogy a kerület központján a kézműipar nem egy ágában folytonos fejlődésnek adja tanujelét. A bank és hitelügy terén is egyike volt az év a legnehezebbeknek, az év vége azonban visszaadta a bizalmat s nyugodtabb lett a hangulat és felfogás. — A kereskedelem egyes bénító okok hatása alatt nem örvendhetett lendületnek. A közlekedési eszközök nem hagytak fenn sok kívánni valót. A posta és táviró forgalma minden irányban növekedett. A közutak tekintetében lassu is, de folytonos az állapotok javulása. Az általános rész végül a millenárius kerületi bizottság működésével foglalkozik. Következik erre a különös rész, mely a gazdaság, ipar, kereskedelem stb. összes ágaira a legtözetesebben kiterjed. Az érdeklődőknek melegen figyelmébe ajánljuk ezt az óriási könyvet, melyre különben legközelebb mi is körülményesebben visszatérünk.

— Közigazgatási bizottsági ülések. Aradmegye és Aradváros közigazgatási bizottsága folyó évi január hó 16-án tartja ez évben első ülését. A megye közigazgatási ülése délelőtt 9 órakor, a városé pedig délután 4 órakor veszi kezdetét.

— Az egyforintos bankok érdekében ezennel felszólalunk. E sápadt legénykéket némelyek azsal gyanúsítják, hogy ők nem érnek semmit, hogy ők is bevonták. Konstatáljuk, hogy nem vonták be a papírforintosokat, csupán a kéthatosokat és a négy krajczárosokat, ellenben az 1 frtos államjegyek további intézkedésig (valószínűleg 1895. végéig) úgy a magánforgalomban, mint az állami pénztáraknál törvényes fizetési eszközökül tekintendők s azoknak használandók.

— Késnek a vonatok. A nagy hófúvás az idén is kezdi késleltetni a vasutakat rendes járásukban. Tegnap csaknem minden vonat kisebb-nagyobb késéssel érkezett be Aradra. A délutáni pesti vonat pl. csaknem egy fél órát késett.

— A rendőri bejelentő hivatal igazán nagy és nehéz munkát végzett el aránylag rövid idő alatt. Tegnap az összeírással teljesen elkészültek, s így a hivatal a jövő héten a nagy közönségnek rendelkezésre fog állani.

itt, hogy ugyancsak a Lampe-lezégnél (Budapest, Andrassy-ut 21.) ezen diszmű I. kötetéhez meglepően csinos bakötési tábla jelent meg, a mely Zala György budavári honvédszobrárt ábrázolja igen hü dombonyomatban, gazdag aranyozással. A pompás, tartós bakötési tábla 1 frt 20 krért rendelhető meg vörös, zöld és barna színekben.

* A kötelező polgári-házasság törvényei. Csak pár napja, hogy a házassági jogról, a gyermekek vallásáról és az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatok elnyerték a királyi szentesítést, és már mind a három megjelent, még pedig igen jó magyarázatokkal, idézésekkel és betűsoros tárgymutatással, mint legelső a könyvpiacra. A szöveg is hibátlan és szép nyomású, mit a Lampe-lezég törvénykiadásoknál rég meg szoktuk. A három törvény egy kötetbe egyesítve 60 krért kapható minden könyvkereskedésben vagy magánál a kiadónál Lampe Robert (Wodianer F. és Fiai) Budapest, Andrassy-ut 21.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A részegség átka. Alig akadt derekabb legény Magyar-Pécskán Juhász Gergelynél. Szép szál legény volt, dolgos és józan. Egyszer aztán — mintha az ördög bujt volna belé — inni kezdett és annyit talált inni, hogy nagyon lerészegedett. Ekkorra el is fogyott a pénze, az italt pedig még mindig kívánta. Berugott fővel tehát elment Kovács Mátyné házához, valahogy bejutott a szobába, hol a szekrényből kivett 15 frtot és elmulatta. A tegnap tartott végtárgyalás alkalmával a törvényszék minden enyhítő körülményt figyelembe vett, midőn Juhász Gergelyt ezért a batorréses lopásért 6 hónapi börtönrre ítélte.

§ Nem szereti az apját. Vizvári (Seitelbach) Ignác simándi lakos sehogy sem tudott apjával Seitelbach Adóffal összerúgni. Folytonosan veszekedtek és így történt aztán, hogy egy alkalommal úgy megverte apját a fiu székkel, hogy több mint egy hétig nyögte az öreg az ágyat. Az aradi kir. törvényszék ezért, a tegnap tartott végtárgyaláson 2 hónapi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre ítélte Vizvári Ignácot.

§ Önérzetes kocsmáros. Strifler Antal ottlakai kocsmárossal történt meg, hogy Matyucz Juon odaváló suhanoz gyanuba fogta, mintha megcsalta volna őt. Az egész összeg nem volt több husz krajczárnál, de épen elég, hogy Strifler Antal önérzetét a legnagyobb mértékben felkeltse. Végre is az történt, hogy a kocsmáros olyan erővel dobta ki a kocsmából Matyucz Juont, hogy 6 hét után is tájnak az oldal bordái. A tegnapi végtárgyaláson a kir. törvényszék Strifler Antalt ezért az önérzetes fellobbanásáért 6 hónapi börtönrre ítélte.

TÁVIRATOK.

A király visszaérkezése.

Budapest, január 3. (Saj. tud. táv.) A király Budapestre utazása tekintetében még mindig nem rendelkezett, ennél fogva nem valószínű, hogy szombat este előtt ideérkezik.

A helyzet.

Budapest, január 3. (Saj. tud. táv.) A politikai helyzet, mivel már csak a király elhatározása van hátra, teljesen változatlan. A liberális klubban estenként számos képviselő és miniszter behatóan fejtegetik a helyzetet, de a személykérdés vitatását, mivel arra nincs indok, kerülik.

Budapest, január 3. (Saját tud. táv.) Mint hírlék a volt miniszterek tanácskozást tartottak a szabadelvű klubban melynek eredménye az, hogy Wekerle társaival elhatározták, hogy az esetre, ha a bán bíznák meg kabinetalakítással és ha a bán elfogadja a szabadelvű párt elveit és legutóbbi deklarációját, Wekerle társaival teljes erejükkel támogatják. Eszerint Héderváry jóformán miniszterelnöknek tekintendő.

Apponyi és a jövő.

Budapest, január 3. (Saj. tud. táv.) Nagyon elcsépeelt frázis már az, hogy Apponyi a jövő. Ha mégis visszatérünk erre, oka ennek maga Apponyi, aki újévi beszédében a nemzeti pártnak olyan nagy szerepet tulajdonított a jelenlegi válság lebonyolításában. Na hát ez a jövő és ez a szerep egyelőre még nagyon kétes. Apponyi Albert kihallgatása legalább egyáltalán nem mozdította meg csak valamelyes mértékben is elő.

Eddig Apponyi és hívei a szabadelvűpártot vádolták azzal, hogy őket, de különösen Apponyit befeketíti. Hasonlóképpen a csodálkozás egy nemével konstatálták felülről, hogy a szabadelvűpárt nem tudja Apponyit bevonni a maga körébe.

Apponyi kihallgatása a vádat is, ezt a csodálkozást is eloszlatá. Mert azzal, hogy Apponyit és Horánszkyt maga Wekerle ajánlotta kihallgatásra, a szabadelvű párt csak nem feketítette a nemzeti színű urakat. Azzal pedig, hogy Apponyi kihallgatása után is ép oly távol, vagy talán ezután még távolabb áll, mint állt annak előtte attól, hogy egyhamar aktualis lehessen, igaztalanná vált a felülről táplált csodálkozás is.

Hogy ma, kihallgatása után, csakugyan távolabb állna Apponyi a bársonyszektől? Hiszen erre meg fog felelni a legközelebbi hét lefolyása és politikai eredménye. Addig is pedig csak konstatálni akarjuk azt a politikai körökben uralkodó erős hitet, hogy igazában csak Apponyi kihallgatása járult hozzá az ő lejáratásához.

A millennium elhalasztása.

Budapest, január 3. (Saj. tud. táv.) A magyar képzőművészek egyesülete mozgalmat indított az ezredéves országos kiállításnak 1898-ig elhalasztása iránt.

Rablás az utcán.

Budapest, január 3. (Saj. tud. táv.) Stein Jakab, a Guttmann testvérek szénkereskedő cég alkalmazottja a postatakarékpénztárnál beváltott négy szelvényt 9230 frt értékben. Az utcán egy fiatal ember kiragadta kezéből a pénzt és elillant egy átjáró házban.

Leypold hadnagy ügye.

Budapest, január 3. (Saj. tud. táv.) Leypold, volt tartalékos hadnagy ügye végleg befejeztetett, újabb vizsgálat nem indítatik.

A nápolyi király temetése.

Arko, január 3. (Saj. tud. táv.) Az elhunyt nápolyi király holttestét, most csak ideiglenesen temetik el. A családi sírbolt kibővítése munkálatainak elkészítése után a holttestet véglegesen helyezik örök nyugalomra.

Stambulow letartóztatása.

Sofia, január 3. (Saj. tud. táv.) A vizsgáló bíró elrendelte Stambulow letartóztatását a Belcew-gyilkosságban való részvétel miatt. Ennek dacára azonban Stambulow még ezideig szabad lábban van.

A legújabb botrány.

Páris, január 3. (Saj. tud. táv.) Felix Martint és Cerbelandot, a déli vasut igazgatóját, illetve helyettesét elfogták és ellenük a bünvádi eljárást megindították.

Páris, január 3. (Saj. tud. táv.) A legújabb botrányban az előkelőségek közül sokan vannak kompromitálva. Ellenük megindították a vizsgálatot.

Giers elbocsájtása.

Pétervárd, január 3. (Saját tud. táv.) Ujból és pedig most már leghatározottabb alakban felmerül azon hír, hogy Giers Miklós külügyminiszter a legközelebbi időben elbocsájtását fogja kérni.

KÖZGAZDASÁG.

Országos vásár Kisjenőn.

— Saját tudósítónktól. —

Kisjenő, január 2.

(H.) A december hó 30-án és 31-én lefolyt vásárüzlet embereinket és iparosainkat mezejint megfosztotta egyik reményüktől, mert az oly rossz volt, hogy az eddig megtartott vásároktól, — melyek ellen pedig az iparosok, nemkülönbön a kereskedők is már mindannyiszor panaszkodtak, — jóval visszamaradt, ami annak a sajnos körülménynek tulajdonítandó, hogy a terményeknek s a marhának ára nagyon csekély.

A kirakodó vásáron volt nem egy olyan iparos, a ki a bevételekből még az elkerülhetetlen kiadásokat sem tudta fedezni.

A hozatal is sokkal csekélyebb volt, mint más vásárok alkalmával. Eladott: Tiszta buza 80—82 kilós 5 frt 50 krtól 5 forint 70 krig.

Arpa 5 frt 20 kr.

Zab 5 frt 50 krtól 5 frt 60 krig.

Tengeri 5 frt 65 krtól 5 frt 70 krig.

Baromban is kisebb volt a felhajtás a mult téli vásárhoz képest. A felhajtott barom a következő árak mellett kelt el.

Okrök páronkint 150—250 frtig; sovány tehének darabonkint 30—50 frtért; jobb minőségű vágó tehén darabja 70—130 forintjával; borjúk darabonkint 12—45 frtjával.

A felhajtott 1500 darab sertésből elkelt: Éves süldő 125 kgr. sulyban 35 frtért páronkint; 6 hónapos malacz 12—15 frtjával.

A felhjtott 400 drb ló között nagyon kevés jobb minőségű volt, csupán csak 10 drb kelt el 180—300 frtjával darabonkint. Igáslovak eladattak 40—80 frtjával, alsóbb rendűek 6—20 frtjával darabonkint.

Az aradmegyel takarékpénztár forgalmi kimutatása 1894. deoember haváról.

I. Betételek.

Álladék mult hó végén	frt 4.212.594.39
Betételek folyó hóban	238.808.09
Osszesen	frt 4.451.402.48
Visszaizetések mult hóban	159.265.11
Álladék folyó hó végén	frt 4.292.137.37

II. Leszámitolás.

Váltótársa-álladék mult hó végén	frt 2.939.070.01
Leszámitolt váltók folyó hóban	757.606.48
Osszesen	frt 3.096.676.49
Lejárt váltók mult hóban	751.099.39
Váltótársa-álladék folyó hó végén	frt 2.945.636.16

III. Előlegeknek kéni zálogokra.

Álladék mult hó végén	frt 1.721.202.67
Előlegeztetett folyó hóban	715.289.76
Osszesen	frt 2.436.492.43
Bejárt előlegek mult hóban	530.316.91
Álladék folyó hó végén	frt 1.906.175.52

IV. Jelzálogos kölcsönök.

Álladék mult hó végén	frt 818.042.30
Előlegeztetett folyó hóban	2.500.—
Osszesen	frt 820.542.30
Törlesztetett mult hóban	556.50
Álladék folyó hó végén	frt 814.977.80

V. Amortisationdilis záloglevél-kölcsön.

Álladék mult hó végén	frt 642.634.32
Folyósított kölcsönök folyó hóban	2200.—
Osszesen	frt 644.834.32
Törlesztetett folyó hóban	—
Álladék folyó hó végén	frt 644.834.32

VI. Záloglevelek.

Álladék mult hó végén	frt 512.650.—
Kibocsájtott folyó hóban	—
Álladék folyó hóban	frt 512.650.—

VII. Pénztárforgalom.

Álladék mult hó végén	frt 62.418.24
Bevételek folyó hóban	1.837.020.98
Osszesen	frt 1.899.439.22
Kiadások mult hóban	1.779.289.29
Pénztári álladék folyó hó végén	frt 120.149.93

Arad, 1894. deczember hó 31.

Az igazgatóság.

Az aradi első takarékpénztárnak forgalmi kimutatása 1894. decz. hóról.

Table with columns for 'Betétek' (deposits) and amounts. Rows include 'Álladékok a múlt hó végén', 'Betételek a folyó hóban', etc.

Table with columns for 'Leszámitolás' (settlement) and amounts. Rows include 'Tárczaállomány m. hó vég.', 'Leszámitoltatott f. hóban', etc.

Table with columns for 'Előlegzés két szlogóra' (advance for two periods) and amounts. Rows include 'Raktárállomány m. hó vég.', 'Előlegestett folyó hóban', etc.

Table with columns for 'Jelzálogos kölcsönök' (pledged loans) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végén', 'Új kölcsönök folyó hóban', etc.

Table with columns for 'Pénztárforgalom' (cash flow) and amounts. Rows include 'Pénztárkészlet m. hó vég.', 'Bevételek folyó hóban', etc.

Kelt Aradon, 1894. decz. 31-én. Az igazgatóság.

Az aradi polg. takarékpénztár-részv. társ. forgalmi kimutatása 1894. decz. hóról.

Table with columns for 'Takarékpénztári betétek' (savings bank deposits) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végén', 'Betételek folyó hóban', etc.

Table with columns for 'Záloglevél' (mortgage note) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végén', 'Kibocsátott folyó hóban', etc.

Table with columns for 'Váltószámitolás' (exchange settlement) and amounts. Rows include 'Tárczaálladékok múlt hó végén', 'Leszámitoltatott folyó hóban', etc.

Table with columns for 'Előlegek értékpapírokra' (advance for securities) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végén', 'Új előlegek folyó hóban', etc.

Table with columns for 'Jelzálog-kölcsönök' (pledged loans) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végén', 'Engedélyezett és kifizetve f. hóban', etc.

Table with columns for 'Pénzforgalom' (cash flow) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végén', 'Bevételek folyó hóban', etc.

Arad, 1894. decz. hó 31-én. Az aradi polgári takarékpénztár igazgatósága.

Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimutatása 1894. évi decz. haváról.

Table with columns for 'Takarékpénztári betételek' (savings bank deposits) and amounts. Rows include 'Betét-maradvány múlt hó végéről', 'Folyó hóban betét', etc.

Table with columns for 'Váltó-tárcza' (exchange bill) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végével', 'Leszámitoltatott folyó hóban', etc.

Table with columns for 'Aradi hitellegylet' (Arad credit society) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végével', 'Folyó hóban adott kölcsönök', etc.

Table with columns for 'Előlegek kézzel' (advance by hand) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végével', 'Folyó hóban új előleg adatott', etc.

Table with columns for 'Aradi hitellegylet' (Arad credit society) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végével', 'Folyó hóban új előleg adatott', etc.

Table with columns for 'Jelzálogkölcsönök' (pledged loans) and amounts. Rows include 'Álladékok múlt hó végével', 'Új előleg folyó hóban', etc.

Arad, 1894. decz. 31. Az igazgatóság.

Budapesti áru és értéktőzsde. Gyenes és Balog özég jelentése. Budapest, január 3.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv jó volt az irányzat szilárd lett. Elkelet 25,000 mm. 2 és fél kral magasság árákon. Eladások:

Table listing various grain types and prices. Columns include 'Tiszavidéki', 'Pestvidéki', 'Bácskai', etc., with sub-columns for 'mmáza', 'kggramm', and 'frt'.

Határidőüzlet: Amerikából lanyhább ártolyamokat jelentettek, nálunk azonban valamivel szilárdabban indult s élénkebb üzlet mellett így zárult is. Tengeriben csak egy üzlet fejlődött, csaknem változatlan ártolyamokon.

Table with columns for 'Zárlat 11 órakor' (closing at 11 o'clock) and prices. Rows include 'Buza március-április 1894', 'Buza szeptember-október 1894', etc.

Külföld: New York: buzára 1/8-2/8, tengerire 1/4 lanyhább, Chicago: buzára 1/2-5/8, tengerire 2/8-1 lanyhább, Páris szilárd, Liverpool csendes, London üzletlenség.

Értéktőzsde: Ma igen lanyhán indult az üzlet, de később külföldi szilárd jegyzésekre úgy nemzetközi, mint helyi papírok tetemesen megszilárdultak.

Table with columns for 'Zárlat 11 órakor' (closing at 11 o'clock) and prices. Rows include 'Osztrák hitelrészvény', 'Magyar hitelrészvény', etc.

Az osztrák vöröskereszt-egylet sorsjegyek tegnapi húzásán nyertek: 35000 frtot 7167 sor 26 sz. 1000 frtot 8278 sor. 21 sz., 100 frtot 382 sor. 39 sz., 1671 sor. 32 sz., 3199 sor. 45 sz., 3672 sor. 10 sz., 4029 sor. 82 sz., 4568 sor. 8 sz., 6286 sor. 19 sz., 7872 sor. 22 sz., 8271 sor. 8 sz., 9765 sor. 39 sz., 9849 sor. 35 sz., 10411 sor. 2 sz., 10617 sor. 86 sz., 10695 sor. 47 szám, 11485 sor. 7 szám.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi jan. hó 2-án. Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 43.-44. krig. Öreg közep (páronként 300-400 kilogramm súlyban) 43.-44. krig. Fiatal nehéz (páronként 320 kg-ron felüli súlyban) 44.5-45. krig. Fiatal közep (páronként 251-320 krig súlyban) 44.5-45 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 krig. terjedő súlyban) 44.-45. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 43.-44. krig. Közep (páronként 220-280 krig. súlyban) 43.-44. krig. Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 43.5-44.5 krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 krig. felüli súlyban) 43.5-44.5 krig. Közep (páronként 220-260 krig. súlyban) 43.5-44.5 krig. Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 43.5-44.5 krig.

jedő sulyban) 42.-43. krig. Sertés létszám 1894. decz. hó 30-án volt készlet 117 233 darab. 1894. decz. hó 31-én felhajtott: 3793 darab. 1894. decz. hó 31-én elszállított: 3569 drb. 1895. jan. 2-án maradt készletben 117,457 drb. — A bizottság tisztelettel iránzata: Árak emelkednek.

Szésszüzet. — Január 3. — Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58.-, kicsinyben 53.50 hordó nélkül per 100 liter % beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde. — Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. — Budapest, január 3. d. u. 5 óra.

Table with columns for 'Faj' (type), 'Mennyiség' (quantity), and 'Ár' (price). Rows include 'Buza bányai új', 'Buza tiszavidéki', 'Buza pestvidéki', etc.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru és értéktőzsdén.

Table with columns for 'Magyar aranyárjádék', 'Magyar koronárjádék', 'Magyar arany', etc., and their respective prices.

Aradvárosi színház. Evadbérlet 91. szám. Havibérlet 11. szám.

Pénteken, 1895. január 4-én

Fra-Diavolo, a rablóvezér halála.

Regényes nagy opera 3 felvonásban. Írta: Scribe. Zenéjét szerette: Auber. Fordította: Szerdahelyi J.

SEMÉLYEK: Fra-Diavolo (San Mareo marquis név alatt) Mossey M. Lord Kokburn, utazó angol. Hunyady J. Pamela, neje. Reviczky E. Lorenzo, egy csapat katonaság vezére. Súlyom L. Matheo, fogadás. Csátar Gy. Zerline, leánya. Sugar A. Giacomo, bandita. Rón-észki. Beppo, bandita. Foriss Pista.

Kezdet 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTÉR*

Tanoncznak felvétetik egy jó házból való fiu az Aradi Nyomdarészvénytársaságnál.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Aradvármegye alispánjától.

24879/894.

I. 1-2.

Árlejtési hirdetmény.

Az aradvármegye törvényhatósági bizottsága által megállapított 1895. és 1896. évi utfejtési költségvetés keretén belül, a vármegyei törvényhatósági utakra szükséges fedanyagok termelése és szállítása iránt 1895. évi január hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Aradvármegye alispáni irodájában zárt ajánlatok elfogadásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Mely árlejtési tárgyalásra vállalkozni szándékozóknak ezennel meghívotnak.

A zárt ajánlatok borítékán határozottan kiteendő az, hogy az ajánlat az alábbi csoportok melyikére, azaz mely vonalra, s illetőleg annak mely kilométer közötti szakaszára vonatkozik, s bánompénzül az ajánlathoz készpénz vagy óvadékképes értékpapirokban a kikiáltási ár 5%-a csatolandó, mivel ezen feltételeknek meg nem felelő zárt ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Szóbeli árlejtők az árlejtés megkezdése előtt szintén a kikiáltási ár 5%-át tartoznak készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban bánompénzül letenni, mely ebbeli bánompénz a vállalat elnyerése esetén, úgy az írásbeli ajánlók, mint a szóbeli árlejtők által a vállalati összeg 10%-ának megfelelő óvadékra kiegészítendő.

Az 1895. évben kiállítandó fedanyag a következő:

I. Az arad-zámi ut 0—103 kilométer szakaszára, továbbá a soborsin-valemarei ut, valamint a soborsini és berzovai indóházi utra 1500 garmad rostált kavics 6328 frt 75 kr kikiáltási árral.

II. A mikalaka-nagyhalmági ut 0—38 km-t, szakaszára 502 garmad törtkő 4216 frt kikiáltási árral.

II a) A mikalaka-nagyhalmági ut 38—139 km-t, szakaszára 2150 garmad rostált kavics 12352 frt 25 kr kikiáltási árral.

III. A világos-paulisi utra 240 garmad törtkő és rostált kavics 1743 frt 37 kr kikiáltási árral.

IV. A muszka-silingya-buttyini utra 381 garmad törtkő és rostált kavics 3011 frt 13 kr kikiáltási árral.

V. A pankota-szt.-anna-kurticsi utra 303 garmad törtkő és rostált kavics 2743 frt 25 kr kikiáltási árral.

VI. A szőlős-zaránd-nadabi utra 185 garmad rostált kavics 1924 frt 65 kr kikiáltási árral.

VII. A szőlős-csermő-talpai utra 935 garmad rostált kavics és törtkő 7792 frt 20 kr kikiáltási árral.

VIII. a borosjenő-sikulai utra 140 garmad rostált kavics 698 frt 60 kr kikiáltási árral.

IX. A bokszeg-beéli utra 70 garmad rostált kavics 375 frt 90 kr kikiáltási árral.

X. A borosbebes-buttyini utra 105 garmad rostált kavics 563 frt 85 kr kikiáltási árral.

XI. A borosbebes-déznai utra 155 garmad rostált kavics 881 frt kikiáltási árral.

XII. A pankota-magyarad-ágrisi utra 135 garmad törtkő 689 frt 39 kr kikiáltási árral.

XIII. Az arad-tornyai utra 96 garmad rostált kavics 393 frt 35 kr kikiáltási árral.

XIV. Az arad-kurticsi utra 230 garmad rostált kavics 2333 frt 35 kr kikiáltási árral.

XV. A kurtics-szt.-márton-simándi utra 265 garmad rostált kavics 2632 frt 65 kr kikiáltási árral.

XVI. A kisjenő-seprős-csermői utra 1120 garmad kétszer rostált kavics 15070 frt 60 kr kikiáltási árral.

XVII. A miske-vadász-talpai utra 265 garmad törtkő és rostált kavics 3457 frt 70 kr kikiáltási árral.

XVIII. A gyoroki indóházi utra 30 garmad rostált kavics 172 frt 23 kr kikiáltási árral.

XIX. A zimánd-ujfalusi indóházi utra 10 garmad rostált kavics 29 frt 60 kr kikiáltási árral.

XX. Az új-szt.-annai indóházi utra 36 garmad rostált kavics 238 frt 35 kr kikiáltási árral.

XXI. A világos-muszka és pankotai indóházi utra 65 garmad törtkő 362 frt 97 kr kikiáltási árral.

XXII. A pécskai indóházi utra 100 garmad törtkő 1010 frt 40 kr kikiáltási árral.

XXIII. A ternova-kurtakéri indóházi utra 50 garmad rostált kavics 232 frt 80 kr kikiáltási árral.

XXIV. A borosbebes-buttyini indóházi utra 30 garmad rostált kavics 161 frt 10 kr kikiáltási árral.

XXV. Az almás-alsilli indóházi utra 100 garmad rostált kavics 537 frt kikiáltási árral.

XXVI. A gurahonci indóházi utra 25 garmad rostált kavics 134 frt 25 kr kikiáltási árral.

XXVII. Az apateleki indóházi utra 40 garmad rostált kavics 240 frt kikiáltási árral.

XXVIII. A simánd-kisjenő-székudvar eleki és csermői indóházi utra 150 garmad törtkő 1672 frt 20 kr kikiáltási árral.

XXIX. Az arad-vizesi utra 44 garmad törtkő 663 frt 52 kr kikiáltási árral.

Az árlejtési és szállítási feltételek az árlejtés napjáig — az aradmegyei kir. államépítészeti hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Aradon, 1894. évi december hó 29-én.

Szathmáry Gyula
alispán.

26389/1894.

Hirdetés.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. miniszter ur 75862/894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik hogy a morvaországi cs. és kir. helytartóság f. évi november hó 22-én 40923. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi hasított körmű állatok (kivéve a ragados tüdőlobbal fertőzött törvényhatóságok területéről származó szarvasmarhákat) azonnali levágás céljából vasuton mindazon morvaországi városokba bevihetők, melyekben állat orvosi felügyelet alatt álló közbvágóhid van.

Arad, 1894. évi december hó 15.

A városi tanács.

Vinga r. t. város tanácsától.

6059/1894. I.

Pályázati hirdetmény.

Vinga r. t. város közönsége mint iskola fenntartó pályázatot hirdet a községi elemi iskolánál megüresedett tanítói állásra. Járandósága 660 frt évi fizetés, szabadlakás és a képviselő testület által meghatározandó 800 □-öl területű pótkert élvezete.

A községi óvodánál óvodai állásra 360 frt évi fizetés és szabad lakás. Két dajka állásra egyenként 180 frt évi fizetés és szinte szabad lakás, a fizetés azonban a működés megkezdésétől lesz csak folyóvá téve.

Felhívotnak pályázni kívánók, hogy közzéleg felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb 1895. évi január hó 20 ig a községi iskolaszék elnökénél nyujtsák be.

Vingán, 1894. december hó 25-én.

A városi tanács.

Pécskai járási főszolgabíróagtól.

3495

1894

Pályázati hirdetmény.

A kisperegi körorvosi állás lemondás folytán üresedésbe jöven, ezen állásra, melyhez Kis-Pereg és Német-Pereg községek tartoznak, pályázat nyittatik és választási határidőül 1895. évi február hó 5-ik napjának d. e. 10 órája Kis-Pereg község-házához kitűzetik.

A körorvos javadalmazása: évi fizetés 600 frt, nappali látogatási díj 25 kr., éjjeli látogatási díj 1 frt, székhelyen a halottkémlésért 20 kr. A körorvos folyamodás esetére kézi gyógyszerért is tarthat.

A körorvos a körhöz tartozó Német-Pereg községben hetenként kétszer tartozik megjelenni, hova az illető község által díj nélkül szállittatik.

Pályázni kívánók az 1885. évi I. t. cz. 9. §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1895. évi február hó 4-ik napjának d. u. 5 óráig alólirotthoz beadhatják.

Pécska, 1894. évi november hó 27.

Vásárhelyi,
főszolgabíró.

3. I-3

„Aradi Nyomdászérvénytáraság” könyvnyomdája.

Téli áruk!
Az olcsóság esedéje!
a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis
Kilényi R. és Társa
7, 14 és 30 kros bazárjában
a színházépületben, a 18 vértanu szobor
átellenében van. 536 9-9
Iskolai táskák potom árért.
Alkalmi ajándékok
hihetetlen olcsó áron.
Gyermekjátékok majdnem ingyen.
Gyermek és férfi kalapok minden árban.
Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-
kendők, gyermekkoscsik, utazó bőröndök,
esernyők, stb. stb. 813.
olcsóbban mint bárhol.

8056/94.

5 1-1

Árverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Leopold J. Berger budapesti cég végrehajtónak ifj. Panyotzky Pál új-szt.-annai lakos végrehajtást szenvedő elleni 172 frt tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében (a világi kir. járásbíró) területén lévő Aradmegyeben fekvő az új-szt.-annai 564. sz. tjkvben az A+1 sor (932-938) hr. szám alatt felvett 220/204 régi összeírásu beltelkes házra mint ingatlanságra az árverést 470 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi január hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Új-Szt.-Anna község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 47 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a bánompénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világos, 1894. évi október hó 5-ik napján. — A világi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. aljbíró.

Pályázat**urbéri mérnöki munkálatokra.**

Erdőhegy község urbéri bizottsága a község határában és az ahhoz tartozó „karancsi” pusztán fekvő kaszáló-szántó földek és a közös legelő egy részének összesen mintegy 2400 (1100 öles) holdnak tagosítási mérnöki munkálatai keresztül vitelére ezennel pályázatot hirdet.

Felhívotnak urbéri mérnöki munkálatokkal foglalkozó mérnökök, miszerint írásbeli ajánlataikat 1895. évi január hó 15-én délelőtt 12 óráig Molnár Márton urbéri bizottság elnökéhez nyujtsák be. A következő napon, 16-án délelőtt 10 órakor a község-házánál árlejtés fog eszközöltetni a beadott ajánlatok (offert) felbontásával.

A részletes feltételek Erdőhegy község-házánál a hivatalos órák alatt betekinthezők.

4. I-3.

Erdőhegy község urbéri bizottsága.